

Motion

Vilken roll har ledamöterna i kommunstyrelsen?

Kommunallagens olika paragrafer uttalar sig om kommunstyrelsens uppgifter. Här finns också angivet var gränsen går och vad styrelsen inte får lov att göra.

”Leda och samordna”, ”ha uppsikt över”, ”vidta nödvändiga åtgärder” och ”följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning” – dessa anvisningar gäller för kommunstyrelsen.

Men hur det sker, hur ledamöterna hanterar styrelsens uppgifter, det skiljer sig säkerligen avsevärt från kommun till kommun. Traditioner inverkar, rutiner följs, majoritetens ställning, hur oppositionen formerar sig, allt detta spelar roll för hur arbetsformen för kommunstyrelser utvecklar sig.

Beskrivningarna skiljer sig säkerligen också åt, det beror ju på från vilken vinkel, från vilken plats i sammanträdesrummet man betraktar det som sker från att mötet öppnas till att det klubbas för att avsluta detsamma.

I Vänersborg är bilden följande: Vid varje möte finns som inledning fyra, fem, sex föredragningar, några gäller någon punkt på dagens ärendelista, andra kan vara aktuella informationer om annat som anses vara av betydelse att känna till. Det är ordföranden som ansvarar för vad som finns på kallelsen och vilka föredragningar som skall göras.

För det mesta handlar det om två, kanske två och en halv timme, någon gång lite mindre, fikapausen inräknad. Självfallet kan det ställas frågor, men det gäller att hålla sig till ämnet. Det förekommer sällan någon dialog mellan närvarande politiker runt bordet.

Partivisa överläggningar förekommer innan beslutsomgången, men tiden för detta överskrider i regel inte mer än en kvart eller en halvtimme.

Därefter ”beslutar” kommunstyrelsen, punkt för punkt, det brukar gå undan. Det finns ju på varje punkt ett färdigt beslutsförslag och i regel en bunt handlingar, där förvaltningarnas olika utredare har författat gedigna yttranden. ”Bifall” lyder beslutet, ”avslag” eller ” eget avvikande yrkande” förekommer undantagsvis.

Berättar man i sina partiföreningar eller i andra samtal om ”hur det går till”, så ställs inte sällan frågan: **När pratar ni med varandra? När pratar ni politik?**

Parternas representanter i kommunstyrelsen brukar utses efter längre överväganden: Vem kan bäst företräda partiets uppfattning i centrala politiska spörsmål? Allt som

oftast är kommunstyrelsens ledamot också partiets gruppledare och har ansvar att samordna övriga förtroendevaldas arbete i kommunens olika nämnder.

Jag upplever sättet som vi idag ordnar kommunstyrelsens arbete som föga tillfredsställande.

Jag saknar ett arbetssätt som låter politiska beslut ”växa fram”. Jag ser framför mig att kommunens ledande politiker, runt bordet i kommunstyrelsens sammanträdesrum, utbyter tankar kring frågor som ”**kan inverka på kommunens utveckling**”, att politikerna uttalar sig om preferenser, om vägar man önskar gå. Inga detaljer i detta skede, utan de stora dragen, avvägningar, prioriteringar.

En lyhörd ordförande kan säkerligen formulera en sådan punkt eller sådana punkter för ett kommande sammanträde. Ordföranden kan också höra med kollegerna i presidiet, eller be ledamöterna att meddela önskemål om ”rubriker” för kommande politiska samtal.

Jag ser flera fördelar. Våra förvaltningar kan få kännedom om hela kommunstyrelsens uppfattning och därefter påbörja det arbete som ankommer på förvaltningar, nämligen att lägga fram korrekta och kompletta handlingar som mejslar fram det väsentliga och bemöter det som har kommit fram tidigare men som uppenbarligen är i strid med förordningar och lagtexter.

Om så sker, behöver ingen politiker känna sig överrumplad, såsom det upplevs idag när det bara gäller att säga ”ja” eller ”nej”, för nu finns det inte längre utrymme för att utveckla annan uppfattning.

Jag ser också som en fördel att kommunstyrelsens ledamöter i mycket god tid kan samråda med medlemmar och andra förtroendevalda från det egna partiet. Det gäller ”stora frågor” som idag plötsligt seglar upp någon dag innan sammanträdet i samband med att utskicket av handlingarna sker.

Hur kommunstyrelsen kan ändra sitt sätt att arbeta och hur mina tankar kan påverka utformningen av kallelsen och själva sammanträdet, det vågar jag inte ha en färdig åsikt om. Allt vad jag vill kan jag dock uttrycka i mitt yrkande.

Jag yrkar

att kommunstyrelsen funderar över ledamöternas roll och hur det kan möjliggöras att våra politiker får utrymme för det politiska samtalet.

Lutz Rininsland

2018-10-05

Vänsterpartiet